

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 6Csp/62/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522201311
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Szárazová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8522201311.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, sudkyňou JUDr. Miriam Szárazovou, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. D. XXX, v konaní o zaplatenie 411,85 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 296,53 eur, úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 296,53 eur od 28.2.2020 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- III. Žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 44 %, ktoré je povinný zaplatiť žalovaný, pričom o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 411,85 eur s príslušenstvom, nahradenia trov konania, a to titulom porušenia zmluvných podmienok žalovaným s uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 9.9.2018 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným.
2. Žalovaný sa k podanej žalobe, ktorá mu bola doručená spolu s prílohami do vlastných rúk, výzvou na vyjadrenie a poučeniami o procesných právach a povinnostiach dňa 9.12.2022, nevyjadril.
3. Vo vyjadrení zo dňa 29.11.2022 žalobca prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že právny predchodca pred uzatvorením zmluvy o úvere skúmal schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. Žalobca uviedol, že žalovaný v žiadosti o úvere prezentoval priemerný čistý mesačný príjem vo výške 546,67 eur, pričom príjem overený dopytom do Sociálnej poisťovne. Žalovaný ďalej deklaroval rodinný stav ženatý a počet nezaopatrených detí 0. Pre zistenie skutočných finančných nákladov žalovaného bol vykonaný dopyt do registra SRBI, ktorým bolo zistené mesačné finančné náklady vo výške 145,- eur. Životné minimum bolo vo výške 205,07 eur. Keďže výsledkom porovnania príjmov a výdavkov je suma vyššia ako je výška schválenej splátky, žiadosť bola schválená. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby súd žalobe vyhovel.
4. Súd uznesením sp. zn. 6Csp/62/2022 zo dňa 14.4.2023 pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu Všeobecná úverová banka a.s.; skrátený názov VÚB a.s. vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o.. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.5.2023.

5. Nakoľko predmetom sporu je zaplatenie sumy 411,85 eur, pričom ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a skutkové tvrdenia strán nie sú sporné, keď žalovaný nárok nijako nerozporoval a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur, pojednávanie nebolo potrebné podľa § 297 písm. b) CSP nariadení. Podľa § 219 ods. 3 CSP bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku dňa 25.9.2023 o 9,00 hod. oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu dňa 21.7.2023.

Súd na základe vykonaného dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkazmi, za preukázané podstatné skutkové tvrdenia považuje:

6. Žalovaný a právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka a.s. dňa 9.9.2018 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru na zakúpenie tovaru – domáci spotrebič BEKO. V zmluve boli uvedené tieto podmienky: kúpna cena 557,65 eur, počet splátok 36 eur, akontácia 5,38 % - 30,00 eur, splátka 19,26 eur, celková čiastka 693,36 eur, celková výška a mena úveru 527,65 eur, RPMN 20,85 % fixná ročná úroková sadzba 20,85 %, celkové náklady spotrebiteľa 165,71 eur, doba trvania zmluvy 36 mesiacov, alebo do splatenia všetkých záväzkov klienta, prvá splátka splatná dňa 20.10.2018.

Z prehľadu splátok a úhrad mal súd preukázané, že žalovaný zaplatil právnej predchodcovi sumu 231,20 eur. Právny predchodca žalobcu predžalobnou upomienkou zo dňa 29.12.2019 vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 57,78 eur a vyzval žalovaného a upozornil žalovaného, že ak nedôjde k úhrade splátky do 5.2.2020, bude oprávnený veriteľ úver zosplatiť. Predmetnú predžalobnú upomienku prevzal žalovaný dňa 7.1.2020. Následne dňa 22.2.2020 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru a zároveň ho vyzval na zaplatenie sumy 411,90 eur.

Zistený skutkový stav súd podriadil pod tieto zákonné ustanovenia:

7. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „ZSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

8. Podľa § 7 ods. 1 ZSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

9. Podľa § 9 ods. 1 ZSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

10. Podľa § 11 ods. 2 ZSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

11. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 6 OZ ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

13. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonávať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

17. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

18. Podľa § 658 ods. 1 OZ pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

19. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškanií.

20. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd dospel k právnomu záveru:

22. Súd posúdil predmetnú zmluvu o pôžičke v zmysle ustanovení zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Predmetná zmluva o pôžičke je v tomto prípade aj spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto predmetný právny vzťah súd posúdil i podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

23. V konaní bolo preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o pôžičke, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou a na základe, ktorej žalovanému bola poskytnutý úver vo výške 527,65 eur, a ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v 36 splátkach vo výške 19,26 eur. Žalovaný zaplatil žalobcovi celkovo sumu 231,12 eur.

24. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci OcéanoGrupoEditorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nespĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované ZSÚ reflektujúc jeho eurokonformný výklad v porovnaní s článkom 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere.

25. Súd je toho názoru, že veriteľ nepostupoval v súlade s § 7 ods. 1, ods. 2 a § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy s odbornou starostlivosťou, keď nepreveril dôsledným spôsobom príjmy a výdavky žalovaného ako dlžníka z úverového vzťahu. Súd vychádzal z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 9.9.2018, kde žalovaný deklaroval, že je ženatý, nemá vyživovaciu povinnosť, je zamestnaný u zamestnávateľa Spol agro s.r.o., s priemerným čistým príjmom 546,67 eur. Žalovaný deklaroval, že má finančné výdavky vo výške 19,- eur. Zo zmluvy vyplýva, že žalovaný nepredložil žiadne doklady.

26. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

27. Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/171/2016 k otázke skúmania bonity spotrebiteľa uviedol: „Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.

júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej) Žalobca nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita a stav núdze žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyseľnosti žalovaného, odvolací súd považuje aj ľahkomyseľnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyseľnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Žalobca pri poskytovaní úveru zanedbal možnosti a schopnosti žalovaného spotrebiteľa splácať úver a prvostupňový súd veľmi správne odmietol priznať aj akékoľvek trovy, ktoré sa môžu na prvý pohľad zdať primerané, ale pre človeka v núdzi potenciálne spôsobilé prispieť k nezvládnuteľnému zadĺženiu. Je dôležité, aby žalovaný ako spotrebiteľ finančnej služby žalobcu nezanevrel na služby a aby mohol s prehľadom zvládnuť úverový vzťah bez jeho extrémneho navýšenia (čl. 38 Charty základných práv EÚ) (rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/151/2013 z dňa 25.09.2013).

28. Z predloženej zmluvy, že priemerný príjem žalovaného je 546,67 eur, ďalej je uvedené, že žalovaný má mesačné výdavky 19,- eur, nemá vyživovaciu povinnosť, je ženatý, býva u rodičov/detí. Z registra SRBI bolo zistené, že žalovaný má výdavky - splátky vo výške 145,- eur. Právny predchodca žalobcu vôbec neskúmal ďalšie nevyhnutné výdavky žalovaného, nezisťoval, aké výdavky má spojené s ubytovaním, stravovaním, platbami za mobilný telefón, internet, a ďalšie. Podľa názoru súdu vnímanie právneho predchodcu pri posudzovaní bonity žalovaného bolo bez náležitej odbornej starostlivosti, pričom vôbec nezohľadňovalo individuálne pomery žalovaného a jeho výdavky, ktoré právny predchodca vôbec neskúmal, keďže je zrejme, že žalovaný mal v čase poskytovania úveru dlh a rovnako tak má výdavky.

29. Žalobca nepreukázal, že by jeho právneho predchodcu skutočne zaujímala bonita žalovaného, keď ho v konečnom dôsledku dostatočne nezaujímali ani jeho výdavky, ich výška a stabilita. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyseľnosti žalovaného, súd prvej inštancie považuje aj ľahkomyseľnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca využil takúto ľahkomyseľnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver (viď podporne odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011).

30. Je zrejme, že právny predchodca žalobcu si povinnosť skúmať bonitu žalovaného splnil len formálne, pričom v nej nezohľadnil poriadne nielen príjmy, ale vôbec nezohľadnil náklady žalovaného, nehovoriac o tom, že taká významná finančná inštitúcia musí a musela mať vedomosť o negatívnom vývoji najmä koeficientu rastu životných nákladov nízkoprijemných domácností nielen v čase uzatvárania zmluvy. Tu treba pripomenúť odbornú starostlivosť dodávateľa, pričom nemožno vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. „Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením žalovaného, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím nepreukázal preverenie výdavkov žalovaného, hoci to zákon jasne vyžadoval. Vzhľadom na uvedené, aj výšku príjmu uvedenú v zmluve nezodpovedajúcu predloženým výplatným dokladom, a tomu, že vôbec neboli zisťované výdavky žalovaného, má súd za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku nákladov na zabezpečenie základných životných

potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyiac predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil (podporne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019).

31. Na základe tohto súd prijal záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru, nakoľko neboli v konaní tvrdené a preukázané také skutkové tvrdenia, z ktorých možno uzavrieť, že právny predchodca žalobcu získal objektívny obraz o finančnej situácii žalovaného. Súd vzhľadom na túto skutočnosť, že výška úveru predstavovala sumu 527,65 eur, pričom žalovaný zaplatil do vyhlásenia okamžitej splatnosti sumu 231,12 eur, zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 296,53 eur, ako aj úrokov z omeškania, a to vo výške 5 % ročne z priznanej sumy od 28.2.2020, kedy bol žalovaný už preukázateľne v omeškaní. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol:

32 Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Vzhľadom na to, že v danom prípade bol v konaní úspešnejší žalobca, úspech žalobcu predstavuje 72 % proti úspechu žalovaného 28 %, čistý úspech žalobcu je 44 %, súd mu priznal náhradu trov konania v rozsahu 44 %, pričom o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech rozhodnutie bolo vydané.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.